

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotieläinjalostuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kotieläinjalostuslakia siltä osin kuin se koskee jalostusaineksen maahantuontia ja vientiä.

ETA-sopimuksen yhteydessä EY:n kotieläinjalostusta koskevat säännökset on pääosin yhdenmukaistettu kotieläinjalostuslailla. Sopimuksen mukaan yhteisön kolmansiä maita koskevia säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta ja tuonnille talousalueelta voidaan asettaa määrällisiä rajoituksia.

Suomen liittyyessä EY:n jäseneksi yhteisillä sisämarkkinoilla määrälliset tuonnin rajoituk-

set ja yleensä kaupan esteet ovat kiellettyjä. Suhteessa kolmansiin maihin noudatetaan EY:n rajasuojapolitiikkaa.

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti Suomen Euroopan unioniin liittymistä koskevan sopimuksen kanssa. Voimaantuloajankohdasta säädetäisiin asetuksella.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen lainsäädäntö

Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) sisältyy muun ohella kotieläinten jalostustoimintaa koskevia määräyksiä, joiden mukaan EFTA-maiden tulee säätää sanotuista toiminnoista EY:n direktiivien mukaisesti. Tämän johdosta on vuonna 1993 säädetty kotieläinjalostuslaki (794/93), joka koskee kotieläinten jalostustoimintaa sekä siihen liittyvää eläinten ja niiden alkioiden ja sulusolujen käsittelyä, kauppaa, maahan tuontia ja vientiä. Kotieläinjalostuslain säätämisen yhteydessä muutettiin eräiden kotieläinten maahantuonnista annettua lakia jalostuseläinten tuonnin osalta. Kotieläinjalostuslaki on tullut voimaan ETA-sopimuksen edellyttämällä tavalla 1.7.1994.

Maahantuonnin ja viennin osalta kotieläinjalostuslaki koskee puhdasrotuisia jalostusnautoja, -lampaita, -vuohia ja -sikoja sekä näiden alkioita ja sulusoluja (jäljempänä jalos-

tusaines). Säännösten mukaan jalostuseläinten tai näiden alkioiden ja sulusolujen maahantuontiin Euroopan talousalueen valtiosta ei tarvita erillistä tuontilupaa, jos eläin tai alkioiden ja sulusolujen luovuttajaeläin on merkitty ETA-valtiossa hyväksytyyn jalostusjärjestön kantakirjaan. Lain mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi kuitenkin asettaa määrällisiä rajoituksia edellä mainitulle tuonnille, jos rajoituksiin on tuotantopoliittisia syitä.

Euroopan talousalueen ulkopuolelta jalostusainesta voidaan tuoda maahan vain maa- ja metsätalousministeriön luvalla. Lupa tuontiin myönnetään, jos eläin täyttää ne vaatimukset, jotka Suomessa asetetaan rodun jalostusjärjestön kantakirjaan merkitsemiselle ja eläimen tuontia on kotieläinten jalostustoiminnan edistämisen kannalta pidettävä tarkoituksenmukaisena. Lupa jalostuseläimen alkioiden ja sulusolujen maahantuontiin myönnetään, jos luovuttajaeläin täyttää edellä mainitut edellytykset.

Kotieläinjalostuslaki koskee myös jalostusaineksen vientiä.

2. Euroopan yhteisön lainsäädäntö ja muutoksen tarve

Suomen liittyessä jäseneksi Euroopan unioniin ei jalostusaineksen tuontia yhteisön jäsenmaista voida rajoittaa niin kuin kotieläinjalostuslaissa on säädetty. Yhteisön sisämarkkinoilla määrälliset tuonnin rajoitukset ja muut kaupan esteet ovat kiellettyjä.

ETA-sopimuksen mukaan EFTA-maat voivat itse määrätä Euroopan talousalueeseen kuulumattomista valtioista tapahtuvasta tuonnista. EY:n jäsenenä Suomella ei ole tätä mahdollisuutta, vaan yhteisöön kuulumattomista maista tapahtuvassa tuonnissa noudatetaan yhteisön politiikkaa. Yhteisön maatalouspolitiikkaan kuuluu elävien eläinten tuonnin sääntely yhteisön alueelle tuontimaksujen ja tullien avulla.

3. Ehdotetut muutokset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ne kotieläinjalostuslain (794/93) säännökset, jotka eivät ole sopusoinnussa Suomen EY-jäsenyyden kanssa. Näitä ovat jalostusaineksen maahan tuontia ja vientiä koskevat säännökset.

Sen johdosta, että yhteisön jäsenmaiden on sovellettava kotieläinten jalostustoimintaa koskevien direktiivien säännöksiä, tulisi lain 8 §:ään jättää säännös, jonka mukaan maa- ja

metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset koskien jalostusaineksen maahantuontia ja vientiä. Määräykset koskisivat lähinnä vaadittavia asiakirjoja.

Muutokset lain 2, 10 ja 12 §:iin johtuvat maahantuontia ja vientiä koskevien pykälien muutoksista. Koska eräiden kotieläinten maahantuonnista annettu laki on tarkoitus kumota EY-jäsenyyden toteutuessa, ehdotetaan 3 §:n 3-kohta poistettavaksi.

4. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä taloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä.

6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy hallituksen esitykseen Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä (HE 135/1994 vp.).

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti Suomen Euroopan unioniin liittymistä koskevan sopimuksen kanssa.

L a k i

kotieläinjalostuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun kotieläinjalostuslain (794/93) 9 §, sekä
muutetaan 2 §:n 2 momentti, 3 §, 8 §, 10 §:n 1 momentti sekä 12 § seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämän lain 4, 5, 7 ja 8 §:n säännöksiä sovelletaan vain kotieläintuotannossa käytettäviin eläimiin. Laki ei koske hevoseläimiä eikä siipikarjan jalostustoimintaa, joista säädetään erikseen.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämän lain säännösten estämättä sovelletaan kuitenkin:

- 1) eläintautilakia (55/80) sekä
- 2) eläinsuojelulakia (91/71).

8 §

Maahantuonti ja vienti

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset jalostuseläinten sekä näiden alkioiden ja sulusolujen maahan tuonnista ja viennistä.

10 §

Viranomaiset

Kotieläinten jalostustoiminnan seuranta sekä

tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Ministeriön ohella tullilaitos valvoo 8 §:ssä tarkoitettujen tavaroiden maahantuontia ja vientiä.

12 §

Kielletyn tavarankäyttö

Jos tavarankäyttö tai vienti ei 8 §:n nojalla ole sallittua tai jos sen käyttö eläinten keinolliseen lisäämiseen on 11 §:n 1 momentin nojalla kielletty, maa- ja metsätalousministeriö voi sallia tavarankäytön muuhun tarkoitukseen kuin jalostustoimintaan tai eläinten keinolliseen lisäämiseen taikka määrätä sen vietaväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja päätöksen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Hävittämismääräys on annettava uhalla, että määräyksen mukaisesti suorittamatta jäänyt hävittäminen teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 2 päivänä syyskuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Mikko Pesälä*

Laki

kotieläinjalostuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun kotieläinjalostuslain (794/93) 9 §, sekä muutetaan 2 §:n 2 momentti, 3 §, 8 §, 10 §:n 1 momentti sekä 12 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Soveltamisala

Tämän lain 4, 5, 7—9 §:n säännöksiä sovelletaan vain kotieläintuotannossa käytettäviin eläimiin. Laki ei koske hevoseläimiä eikä siipikarjan jalostustoimintaa, joista säädetään erikseen

Tämän lain 4, 5, 7 ja 8 §:n säännöksiä sovelletaan vain kotieläintuotannossa käytettäviin eläimiin. Laki ei koske hevoseläimiä eikä siipikarjan jalostustoimintaa, joista säädetään erikseen.

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämän lain säännösten estämättä sovelletaan kuitenkin:

- 1) eläintautilakia (55/80);
- 2) eläinsuojelulakia (91/71);
- 3) *eräiden kotieläinten maahan tuonnista annetun lain (871/73) säännöksiä eläinten ja siitosmunien maahantuonnista muissa kuin 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.*

8 §

Maahantuonti

Maa- ja metsätalousministeriön määräämien eläinlajien eläimiä, alkioita, sukuoluja ja siitosmunia saadaan tuoda maahan vain ministeriön luvalla. Lupa voidaan myöntää, jos tavara tuodaan maahan jalostustoimintaa tai eläinten keinollista lisäämistä varten ja jos maahantuonti on kotieläinten jalostustoiminnan edistämisen kannalta tarkoituksenmukaista. Lupaan voidaan liittää tarpeelliseksi katsottavia ehtoja. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset luvan myöntämisen edellytyksistä sekä luvan hakemisessa ja maahantuonnissa noudatettavasta menettelystä ja tuontitarkastuspaikoista. Maa- ja metsätalousministeriön on myös määrättävä sen mukaan

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Tämän lain säännösten estämättä sovelletaan kuitenkin:

- 1) eläintautilakia (55/80) sekä
- 2) eläinsuojelulakia (91/71).

8 §

Maahantuonti ja vienti

Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarkemmat määräykset jalostuseläinten sekä näiden alkioiden ja sukuolujen maahan tuonnista ja viennistä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuin Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa on sovittu, että 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei tarvita Euroopan talousalueelta tuotavan tavaran maahantuontiin, jos maahantuonnin yhteydessä esitetään polveutumistodistus ja ministeriön määräämät muut tarpeelliset asiakirjat. Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta Suomen kautta muuhun valtioon vietävään tavaraan. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä rajoituksia 1 ja 3 momentin nojalla vuosittain maahan tuotavien eläinten ja siitosmunien lukumäärälle, jos rajoituksiin on tuotantopoliittisia syitä.

10 §

Viranomaiset

Kotieläinten jalostustoiminnan seuranta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Ministeriön ohella tullilaitos valvoo 8 ja 9 §:ssä tarkoitettujen tavaroiden maahantuontia ja vientiä.

12 §

Kielletyn tavaran käyttö

Jos tavaran maahantuonti tai vienti ei 8 tai 9 §:n nojalla ole sallittua tai jos sen käyttö eläinten keinolliseen lisäämiseen on 11 §:n 1 momentin nojalla kielletty, maa- ja metsätalousministeriö voi sallia tavaran käytön muuhun tarkoitukseen kuin jalostustoimintaan tai eläinten keinolliseen lisäämiseen taikka määrätä sen vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja päätöksen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Hävittämismääräys on annettava uhalla, että määräyksen mukaisesti suorittamatta jäänyt hävittäminen teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

10 §

Viranomaiset

Kotieläinten jalostustoiminnan seuranta sekä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Ministeriön ohella tullilaitos valvoo 8 §:ssä tarkoitettujen tavaroiden maahantuontia ja vientiä.

12 §

Kielletyn tavaran käyttö

Jos tavaran maahantuonti tai vienti ei 8 §:n nojalla ole sallittua tai jos sen käyttö eläinten keinolliseen lisäämiseen on 11 §:n 1 momentin nojalla kielletty, maa- ja metsätalousministeriö voi sallia tavaran käytön muuhun tarkoitukseen kuin jalostustoimintaan tai eläinten keinolliseen lisäämiseen taikka määrätä sen vietäväksi maasta tai hävitettäväksi. Päätökseen voidaan liittää ehtoja päätöksen täytäntöönpanossa noudatettavasta menettelystä. Hävittämismääräys on annettava uhalla, että määräyksen mukaisesti suorittamatta jäänyt hävittäminen teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

